

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 348
Tarih : 18.06.2014.

46405

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın *İçişleri Bakanı Sayın Efkan ALA* tarafından Anayasa'nın 98. ve İçtüzük'ün 99. maddesi gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Pervin BULDAN

HDP Grup Başkanvekili

Iğdır Milletvekili

Iğdır'dan Türkiye'ye girerken yakalanan 17 yaşındaki Lütfullah Tacik adlı Afganistanlı çocuk iddiaya göre, Van Emniyet Müdürlüğü Yabancılar Şubesi'ne bağlı Geri Gönderme Merkezi'nde S.O. adlı polis memuru tarafından “yaşını yanlış söylediği” gerekçesiyle dövüldü. Tacik, 31 Mayıs'ta beyin kanaması nedeniyle hayatını kaybetti. Olayla ilgili polis S.O'nun hâla ifadesinin alınmadığı öğrenilmiştir.

Basına yansıyan bir habere göre, 16 Mayıs'ta Iğdır'ın Aralık ilçesinde, jandarmanın yaptığı insan kaçaklığı operasyonunda aralarında çocukların da bulunduğu 21 Afganistanlı mülteci yakalanmıştır. Afganlar, sınır dışı edilmek üzere Iğdır Emniyeti Yabancılar Şube Müdürlüğü'ne teslim edilmiştir. 26 Mayıs'ta, Lütfullah Tacik'in de içinde olduğu 7 çocuk, ‘sınır dışı işlemleri bitinceye kadar muhafaza edilmeleri’ için Van Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'ne bağlı Çocuk ve Gençlik Merkezi'ne (ÇOGEM) götürülmüştür. Bir gün sonra, 27 Mayıs'ta, polis “bulaşıcı hastalık taraması ve yaş tespiti” için çocukları alıp Geri Gönderme Merkezi'ne geri götürmüştür. O gün saat 09.00'da, 7 Afgan çocuk kantinde otururken iddiaya göre, Yabancılar Şube Müdürlüğü Yasadışı Göç ve İnsan Ticareti Mücadele Büro Amirliği'nde görevli polis memuru S.O. Tacik'i yanına çağırarak, “Niye yaşını yanlış

4665

söylüyorsunuz!” diye bağırmış, ardından S.O. Tacik’i yumruk ve tokatla dövmüştür. Yine haberde belirtildiği üzere, arkadaşlarının anlatımına göre masaya döndükten sonra başını masaya koyan Tacik’in ağzından beyaz bir sıvı gelmiş ve Tacik, hastanede 31 Mayıs’ta ölmüştür. 1 Haziran’daki otopsisinde, ‘saçlı deri altında 2 cm’yi bulan, yer yer kanamalı ve lezyonlu alanlar’, beyin açıldıktan sonra ağır ödemli kanama ve beyin kanaması belirlenmiştir.

Bu bağlamda;

1. İddia edilen konu doğru mudur? Lütfullah Tacik hayatını nasıl kaybetmiştir? Suçun faili kimdir?
2. İddia hakkında idari inceleme başlatılmış mıdır? Bu konuda Bakanlığınız tarafından yapılan işlemler nelerdir?
3. “Delilleri karartma” ve “tanıklara baskı yapma” ihtimalleri karşısında, önleyici tedbir olması açısından ismi geçen polis memuru ve olayın gerçekleştiği gün görevli olan polis memurları Bakanlığınızca açığa alınmışlar mıdır? Değilse, açığa almayı düşünmekte misiniz ve açığa alınmama nedeni nedir?
4. Olayı görüntüleyen kamera kayıtları bulunmakta mıdır? Varsa soruşturma makamına iletilmiş midir? Yoksa böylesine önemli bir merkezde kamera kayıtlarının olmamasının nedeni nedir?
5. Olayın gerçekleştiği sırada olay yerinde bulunan diğer yabancılar olaya tanıklık etmişlerdir. Bu kişiler gerek soruşturmada gerekse dava sırasında tanık sıfatıyla davanın en önemli delilleri olarak dinlenecekleri düşünüldüğünde bu kişilerin ülkelerine geri gönderilmemeleri düşünülmekte midir? Soruşturma makamından bu yönlü bir talep tarafınıza iletilmiş midir?
6. Çocukların Türkiye’ye sığınma amacıyla geldiği göz önüne alındığında Göç İdaresi Genel Müdürlüğü tarafından sığınma prosedürüne alınmış mıdır?
7. “6458 sayılı Yabancılar ve Uluslararası Koruma Kanununun” 58.maddesinde idari gözetime alınan yabancıların geri gönderme merkezlerinde tutulacağı düzenlenmektedir. Yasa maddesine göre; Bakanlığınız, kamu kurum ve kuruluşları, Türkiye Kızılay Derneği veya kamu yararına çalışan derneklerden göç alanında uzmanlığı bulunanlarla protokol yaparak Geri gönderme merkezleri işlettirebilecektir. Türkiye’de yasanın yürürlüğe girdiği 11.04.2013 tarihinden bu güne kadar merkezler

46405

- neden Emniyet Genel Müdürlüğünden devralınmamıştır? İşlemler neden halen polis tarafından yürütülmektedir?
8. Şimdiye kadar kurulan geri gönderme merkezleri sayısı kaçtır? Bu yerler nerelerdir? Geri gönderme merkezleri binalarının kaçında emniyet müdürlüğü şubeleri faaliyet yürütmektedir?
  9. Bu güne kadar geri gönderme merkezlerinde ölüm veya işkence vakası gerçekleşmiş midir? Gerçekleşmişse kimler tarafından, nasıl ve hangi nedenle gerçekleşmiştir? Failler hakkında ne tür işlem yapılmıştır? Gerçekleşen vaka sayısı kaçtır?
  10. Yasanın 58. ve 95 inci maddelerine dayanılarak çıkarılan “Kabul Ve Barınma Merkezleri İle Geri Gönderme Merkezlerinin Kurulması, Yönetimi, İşletilmesi, İşlettirilmesi Ve Denetimi Hakkında Yönetmelik” in “Merkezlerin kurulması, işletilmesi ve işlettirilmesinde ve bu Yönetmelik kapsamında verilecek hizmetlerin yerine getirilmesinde aşağıdaki usul ve esaslara göre hareket edilir” başlıklı 4.maddesinde, ilk unsur olarak yaşam hakkının korunmasından bahsedilmekte iken, bu hakkın bir polis memurunun keyfi ve hukuk dışı tutumuna bırakacak kadar ciddiye alınmaması bu merkezlere güveni sarsmaktadır. Bu konuda önleyici tedbirler alınması düşünülmekte midir?